

Haridus- ja Teadusministeerium

Riigikontroll

Teie: 15.07.2005 nr 05111-2-74/05/1145 ¹⁰⁴¹

Meie: 26.07.2005 nr 7.1-5/10313
9860

Kontrollaruande eelnõust

Austatud hr Kõrge

Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi *ministeerium*) tänab Riigikontrolli ning eriti auditit läbiviinud ametnikke Külli Nõmme ja Raina Loomi tehtud ulatusliku töö ja meeldiva koostöö eest. Järgnevalt toome ministeeriumi seisukohad Riigikontrolli poolt välja toodud põhiprobleemidele ning omapoolsed ettepanekud.

Ministeeriumi valitsemisel oleva kinnisvara kasutamise põhimõtete ja tegevuskava riigile kuuluvate hoonete valitsemiseks töötatakse välja 01. septembriks 2005. a. ning see hõlmab muuhulgas ka eluruumide ja ühiselamuid. Raamatupidamise sise-eeskirja projekt töötatakse välja 01. oktoobriks 2005. a. Samas oleme endiselt arvamisel, et riigis peaks olema ühtne kinnisvarapoliitika (sh kinnisvara kasutamise ning hoonete kuluarvestuse põhimõtted) ning üks vastavat teemat koordineeriv instants. Loodetavasti on väljatöötatava riigivaraseaduse eelnõus võimalik need põhimõtted kehtestada. Samuti ei ole volitatud asutuste puudujäägid vabandatavad raamatupidamise sise-eeskirjade puudumisega, kuna ka need lähtuvad otseselt raamatupidamise seadusest, riigivaraseadusest, riigieelarve seadusest, riigi raamatupidamise üldeeskirjast, raamatupidamistoimkonna juhenditest ja teistest rahandusministri määrustest.

Kuna riigivaraseaduse paragrahvi seitse kohaselt on riigivara valitsemine ja majandamine nii riigivara valitseja kui ka volitatud asutuse õigus ja kohustus, siis on ministeerium rõhunud asutuste tegevuse kontrollimisel riigivara valitsemisel sisekontrollisüsteemile (menetlus- ja sisunormide kehtestamine), mitte totaalsele kontrollile (mida auditi ettepanekute kohaselt ministeerium peaks rakendama). Volitatud asutuste tarbeks on 2003. aastal välja töötatud ning kättesaadavaks tehtud erinevate menetluste relemendid, näidispõhjad, vormid ja -lepingud. Korraldatud on teabepäevi. Vara rendileandmisel ja võõrandamisel võetakse alginna aluseks kinnisvara eksperdi hinnang. Täpsustamist vajavad veel eluruumide (sh ühiselamute) üürileandmise tingimused ja kord ning kasutuskõlbatute hoonete lammutamise küsimus ning lahendust enne 2003. aastat või menetlusnorme rikkudes sõlmitud või muudetud kinnisvara rendilepingute probleemid.

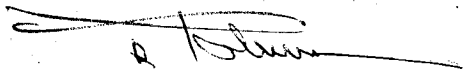
Auditis on kahetsusväärset vähe pööratud tähelepanu volitatud asutuse õigustele ja kohustustele. Riigikontroll on auditi iseloomustuses viidanud õigusaktide ja dokumentide analüüsile, mille eesmärgiks oli ministeeriumi ja volitatud asutuste õiguste ja kohustuste kindlakstegemine, kuid kahjuks auditis selle analüüsi tulemusi selgitatud ei ole ning kõigi leitud puuduste korral on ettepanekuid tehtud vaid ministeeriumile. Sellest tulenevalt on ministeeriumi ettepanek Riigikontrollile analüüsida riigivara valitseja ja volitatud asutuste õigusi ja kohustusi põhjalikumalt ning lähtuda ka ministeeriumi ja volitatud asutuse olemusest, eesmärkidest ja ülesannetest.

Ministeerium kontrollib lisaks pidevale andmete esitamisele riigivara registrile ka iga-aastaselt riigivara registri seisu ning me laseme asutuse juhil ja pearaamatupidajal allkirjastada väljavõtte riigivara registrist. Juba võõrandatud, kuid riigivara registrist erinevatel põhjustel väljaarvamata vara osas oleme olnud pidevas kirjavahetuses riigivara registriga ning probleemidele on püütud leida lahendusi. Kõik need puudused on kaardistatud ja dokumenteeritud. Seega on väide, et ministeeriumil on hoonete arvestuses tõsiseid puudujääke, liialdatud. Probleemideks on volitatud asutuste poolt andmete esitamise õigeaegsus ja korrektsus ning riigivara registri pidaja omavoliliselt võetud otsustusõigus, millised kanded teha registrisse ja millised mitte. Ülevaate parandamiseks riigivarast aitab kindlasti kaasa loodava Kooliinfosüsteemi inventarimoodul. Käesoleva vastuse koostamise ajaks oleme saanud ka Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi kutse riigivara haldustarkvara loomist puudutavale ümarlauale.

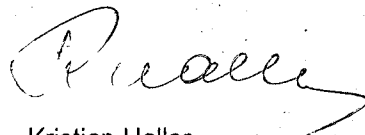
Ministeerium leiab, et auditi tulemused oleks olnud selgemad ning paremini kasutatavad, kui hooneid oleks võrreldud hoonete kasutusotstarbe alusel moodustatud gruppides arvu ja pindala alusel (nt kuigi eluruumid antud auditi kohaselt moodustavad 32% hoonete koguarvust, siis kogupindalast moodustab see üksnes 2,15% jne). Sellest tulenevalt teeme ettepaneku järgmiste auditite korral lähtuda ruumide kasutusotstarbest ning analüüsida kasutusmahte või -kulusid, mitte arvulist koosseisu.

Arvestades eeltoodut on rõõm tõdeda, et ka Riigikontroll on leidnud ministeeriumi tegevuses riigivara valitsemisel arengut ja paranemist ning loodame, et järgmistes auditites on võimalik keskenduda riigivara valitsemise süsteemile ning selle puudujääkidele.

Lugupidamisega

Raivo Palmaru
Kultuuriminister
haridus-ja teadusministri ülesannetes

Kristjan Haller
Kõrghariduse ja teaduse asekanstler
kantsleri ülesannetes

Indrek Riisaar 6261 265
Indrek.Riisaar@hm.ee